

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА ЖУРНАЛІСТИКИ

Традиційний і новий репортаж

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалавра

спеціальності 061 – журналістика

освітньо-професійна програма – журналістика

Укладач – доцент, кандидат наук із соціальних комунікацій Чабаненко М. В.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри журналістики

Протокол № 1 від “29” серпня 2017 р.
В. о. завідувача кафедри журналістики

Ю. В. Любченко

Ухвалено науково-методичною радою
факультету журналістики

Протокол № 1 від “29” серпня 2017 р.
Голова науково-методичної ради
факультету журналістики

Н. В. Романюк

2017 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрямок підготовки, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 06 - журналістика	За вибором	
		Цикл професійної підготовки	
Розділів – 2	Спеціальність 061 – журналістика	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин - 90		3 -й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3,5	Освітньо-професійна програма «Журналістика»	Лекції	
		14 год.	6 год.
		Практичні	
	Рівень вищої освіти: бакалаврський	26 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		50 год.	80 год.
Вид підсумкового контролю:		залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Традиційний і новий репортаж» є закріплення і вдосконалення знань щодо сутності жанру репортажу в його традиційному та новітньому різновидах, а також розвиток умінь, пов'язаних із професійними методами та прийомами роботи над журналістськими матеріалами цього жанру, зокрема призначеними для публікації в друкованих і мережевих ЗМІ.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Традиційний і новий репортаж» є: засвоєння різниці між традиційним і новим репортажем; набуття знань про найбільш сучасні підходи до роботи над репортажем, що стосуються створення і дистрибуції журналістських матеріалів цього жанру; тренування у розкритті інформаційного приводу і висвітленні подій за допомогою жанру репортажу, використанні методу репортажного опису у тексті репортажу, підготовці мультимедійного супроводу для матеріалів цього жанру, зборі та структуруванні інформації для онлайн-репортажу; оволодіння професійними навичками щодо поширення і популяризації медіа-контенту репортажного характеру з допомогою крос-медійних платформ.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- загальні жанрові ознаки репортажу,
- види традиційного репортажу,

- класичні підходи до створення репортажу в пресі у порівнянні з новими, що ґрунтуються на новітніх інтернет-технологіях,
- зміст понять «традиційний репортаж», «класичний репортаж», «новий репортаж»,
- специфіку підготовки репортажів для друкованих і мережевих видань, зокрема особливості структурування матеріалів,
- способи поширення та популяризації повідомлень репортажного характеру в соцмережах і месенджерах;

вміти:

- вирізняти жанр репортажу серед інших журналістських матеріалів за жанровими ознаками,
- визначати види традиційного репортажу,
- знаходити вдалі інформаційні приводи для репортажів і складати концепції відповідних матеріалів,
- створювати традиційні фоторепортажі для друкованого видання із застосуванням методу репортажного опису в тексті,
- порівнювати й аналізувати підходи до підготовки репортажів для друкованих і онлайн-нових ЗМІ,
- самостійно створювати журналістський матеріал у жанрі онлайн-репортажу для інтернет-видань,
- поширювати та популяризувати власні репортажі в соцмережах і месенджерах.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **результатів навчання (компетентностей)**:

- здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел; навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- здатність працювати автономно, діяти соціально відповідально та свідомо;
- здатність організовувати і проводити професійну діяльність у сфері соціальних комунікацій;
- здатність створювати інформаційний продукт і формувати медіа-контент;
- здатність ефективно просувати створений медійний продукт;
- вміння створювати репортажі, а саме: готувати та аналізувати матеріали для створення репортажів, зводити оброблений інформаційний матеріал в репортаж;
- вміння розвивати й підтримувати на якісному рівні журналістську діяльність, зокрема, сприяти креативності й інноваційності в журналістиці.

Міждисциплінарні зв'язки. Навчальна дисципліна «Традиційний і новий репортаж» логічно продовжує пройдений студентами курси «Вступ до спеціальності», «Теорія і методика журналістської творчості», «Агенційна журналістика», «Газетно-журнальне виробництво», «Інтернет-журналістика», «Веб-сайт як інтернет-ЗМІ», будучи спрямованою на деталізацію та поглиблення знань і умінь, що стосуються підготовки матеріалів у жанрі репортажу для друкованих і мережевих видань.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Традиційний репортаж у друкованих ЗМІ

Тема 1. Аналіз прикладів традиційних репортажів у друкованих медіа

Розгляд понять «традиційний репортаж», «класичний репортаж», «новий репортаж». Ознайомлення з кращими зразками класичного репортажу на шпальтах друкованих видань «Голос України», «День», «Сьогодні», «Сільські вісті», «Запорізька правда», «Вечірня Полтава», «Сіверщина», «Високий Замок», «Ратуша» та ін. Поділ репортажів на подієві (також доподієві, післяподієві) й неподієві. Види репортажу: звітний, власне інформаційний, оперативний, оглядовий, аналітичний, критичний, художній, зарисовочний, пізнавально-тематичний, репортаж-інтерв'ю, репортаж-роздум, репортаж-спогад, репортаж-розслідування, синтезований, проблемний, зарисовочний, історичний, літературний, фантастичний (репортаж-застереження).

Тема 2. Тренування у створенні репортажу традиційного різновиду

Участь у зустрічі з фоторепортером, вивчення професійного досвіду, зокрема щодо пошуку і розкриття інформаційних приводів. Поняття «репортажне фото». Традиційні підходи до ілюстрування репортажів, правильне оформлення текстівок. Застосування методу репортажного опису дійсності як засіб створення ефекту присутності. Особливості репортажного стилю. Застосування методу включеного інтерв'ю. Прояви емоційності й авторського «я», використання літературних прийомів, образної мови. Архітектоніка репортажу. Відмінності в побудові інформаційних репортажів і тих, що мають риси художньої публіцистики або аналітики. Складання концепції і підготовка репортажу на самостійно обрану тему.

Розділ 2. Новий репортаж в інтернет-виданнях

Тема 3. Трансформація жанру репортажу в Інтернеті

Приклади не трансформованого (традиційного) репортажу в Інтернеті (інтернет-видання «Укрінформ», «Львівська газета», «Вежа», «Цензор.нет»). Адаптація традиційних репортажів до інформаційного середовища Інтернету. Прояви гіпертекстуальності в інтернет-публікаціях репортажного характеру. Використання додаткової візуалізації (фотогалерей, малюнків, слайд-шоу, карикатур, скріншотів, інфографіки, таймлайнів). Репортажі з аудіо- та відеоподкастами (зокрема з відео 360). Мультимедійні репортажі, заверстані як лонгрід. Репортажі у стилі «сторітелінг» (на прикладі публікацій інтернет-видань «Хвиля», «Новая газета» та ін.). Радійні та телевізійні репортажі, розміщені в Інтернеті. Зв'язок із аудиторією (застосування коментарів, віджетів соцмереж) як засіб привернення уваги до репортажів в Інтернеті.

Тема 4. Онлайн-репортаж як окремий жанр нових медіа

Репортажі з соцмереж (на прикладі інтернет-видання «Новое время»). Онлайн-репортажі в системі жанрів інтернет-журналістики, їх визначальні риси та особливості підготовки. Гіпертекстуальність, мультимедійність та інтерактивність в онлайн-репортажах. Використання любительських відео, записів камер відеоспостережень, стрімів, матеріалів соціальних мереж

(цитат, скріншотів, віджетів) тощо. Тренування у самостійному створенні та розміщенні на навчальному веб-сайті i-zh.mv.zp.ua онлайн-репортажів, присвячених актуальним подіям. Ознайомлення з прикладами дистрибуції інформації репортажного характеру за допомогою соцмереж (Facebook, Instagram та ін.) і месенджерів (Telegram, Viber та ін.), тренування у використанні цих технічних платформ для поширення власних матеріалів.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		л	сем./пр./лаб.	сам. роб.			л	сем./пр./лаб.	сам. роб.	
				ІЗ.					ІЗ.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9		
Розділ 1. Традиційний репортаж у друкованих ЗМІ										
Тема 1. Аналіз прикладів традиційних репортажів у друкованих медіа	20	4	6	10		20	-	-	10	10
Тема 2. Тренування у створенні репортажу традиційного різновиду	24	4	6	14		24	2	2	10	10
Разом за розділом 1	44	8	12	24		44	2	2	40	
Розділ 2. Новий репортаж в інтернет-виданнях										
Тема 3. Трансформація жанру репортажу в Інтернеті	20	4	6	5	5	22	2	-	10	10
Тема 4. Онлайн-репортаж як окремий жанр нових медіа	26	2	8	6	10	24	2	2	10	10
Разом за розділом 2	46	6	14	26		46	4	2	40	
Усього годин	90	14	26	50		90	6	4	80	

5. Теми лекційних занять

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз прикладів традиційних репортажів у друкованих медіа	4
2	Тренування у створенні репортажу традиційного різновиду	4 (2)
3	Трансформація жанру репортажу в Інтернеті	4 (2)
4	Онлайн-репортаж як окремий жанр нових медіа	2 (2)
Разом		14 (6)

6. Теми практичних занять

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз прикладів традиційних репортажів у друкованих медіа	6
2	Тренування у створенні репортажу традиційного різновиду	6 (2)
3	Трансформація жанру репортажу в Інтернеті	6
4	Онлайн-репортаж як окремий жанр нових медіа	8 (2)
Разом		26 (4)

7. Самостійна робота

№ теми з/прогр.	Назва теми	Кількість годин
1	Аналіз прикладів традиційних репортажів у друкованих медіа	10 (20)
2	Тренування у створенні репортажу традиційного різновиду	14 (20)
3	Трансформація жанру репортажу в Інтернеті	10 (20)
4	Онлайн-репортаж як окремий жанр нових медіа	16 (20)
Разом		50 (80)

Індивідуальне завдання

Принести на залік *роздруковану письмову роботу*, що складається з двох частин і містить самостійно створені традиційний і новий репортажі. Матеріали повинні торкатись соціально значущої інформації, свідчити про творчий підхід студента, відображати всі набуті під час вивчення дисципліни знання і навички.

8. Види контролю і система накопичення балів

№ з/п	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за один контрольний захід (максимально)	Загальна кількість балів
1	Поточний контроль – перевірка аудиторних і домашніх завдань за темами: - 1 розділу - 2 розділу	24	0,5-1	40
		24	0,5-1	
2	Самостійне проходження тесту:			

	- за матеріалом 1-2 тем	1	2	
	- за матеріалом 3-4 тем	1	2	4
3	Контрольне тестування:			
	- після вивчення 1 розділу	1	8	
	- після вивчення 2 розділу	1	8	16
4	Підсумковий контроль:			
	- індивідуальне завдання	1	20	
	- залік	1	20	40
Всього				100

Критерії оцінювання

1. Для поточного контролю:

0,2-0,3 бала – завдання виконане, але неправильно, що є очевидним наслідком того, що студент погано володіє матеріалом.

0,4-0,6 бала – завдання виконане не зовсім правильно, що є очевидним наслідком недостатнього знання матеріалу.

0,7-0,9 бала – завдання виконане більш-менш правильно, були допущені дрібні похибки (не дуже грамотна мова, логічні помилки, неточності тощо).

1 бал – завдання виконане правильно, з розумінням і дотриманням усіх вимог; мова грамотна, мислення логічне, добре знання матеріалу.

2. Для перевірки самостійного тестування:

0,5 бала – студентові вдалося дати правильні відповіді, не шукаючи підказок, менше, ніж на половину запитань.

1 бал – половину відповідей студентові вдалося дати правильно, не шукаючи підказок.

1,5 балів – більше половини відповідей студентові вдалося дати правильно, спираючись при цьому лише на власні знання.

2 бали – всі відповіді студентові вдалося дати правильно, не звертаючись до конспекту чи книг.

3. Для перевірки контрольного тестування:

Тест складається з 8 запитань. Якщо на всі запитання дані правильні відповіді, студент отримує *8 балів*. Якщо менше правильних відповідей, студент отримує відповідно від *7 до 1 бала (або 0)*.

4. Для перевірки самостійної роботи:

0,2-0,3 бала – завдання виконане, але неправильно, що є очевидним наслідком того, що студент погано володіє матеріалом.

0,4-0,6 бала – завдання виконане не зовсім правильно, що є очевидним наслідком недостатнього знання матеріалу.

0,7-0,9 бала – завдання виконане більш-менш правильно, були допущені дрібні похибки (не дуже грамотна мова, логічні помилки, неточності тощо).

1 бал – завдання виконане правильно, з розумінням і дотриманням усіх вимог; мова грамотна, мислення логічне, добре знання матеріалу.

5. Для перевірки індивідуального завдання:

5 балів – письмова робота виконана з недостатнім дотриманням вимог, містить лише один репортаж, виконаний на не досить високому рівні (мало тексту, немає відповідної візуалізації, не розкрито інформаційний привід тощо); оформлення неакуратне, мова неграмотна.

10 балів – письмова робота виконана з недостатнім дотриманням вимог, містить два репортажі, виконані на не досить високому рівні (немає включеного інтерв'ю, неякісний репортажний опис дійсності, бракує мультимедійності тощо); оформлення не дуже акуратне, мова не дуже грамотна.

15 балів – письмова робота виконана переважно з дотриманням вимог, складається з двох частин, містить самостійно створені традиційний і новий репортажі, підготовлені з дрібними недоліками; оформлення більш-менш акуратне, мова досить грамотна.

20 балів – письмова робота виконана з дотриманням усіх вимог, складається з двох частин, містить створені на достатньо високому рівні традиційний і новий репортажі; оформлення акуратне, мова грамотна.

6. Оцінювання залікової відповіді:

5 балів – питання висвітлене дуже слабо.

10 балів – питання розкрито не повно.

15 балів – питання висвітлено гарно, однак деякі твердження студента потребували уточнення з його боку.

20 балів – питання розкрито максимально повно.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	55 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Буше Ж. Репортаж у друкованій пресі / пер. з франц. ; 2-ге вид. Київ : ІМІ, 2003. 104 с.

2. Вайшенберг З. Новинна журналістика: навч. посіб. / за заг. ред.

В. Ф. Іванова. Київ : Академія Української Преси, 2011. 262 с.

3. Гаврилов К. В. Как делать сюжет новостей и статью медиатором. Санкт-Петербург : Амфора, 2007. 299 с.

4. Ким М. Н. Жанры современной журналистики : учеб. Санкт-Петербург : Изд-во Михайлова В.А., 2004. 336 с.

5. Новый журналист. Как освоить медиапрофессию : учеб. пособ. / под. ред. Р. Кухарчука. Киев : Брайт Стар Паблшинг, 2014. 208 с.

6. Риторические основы журналистики. Работа над жанрами газеты : учеб. пособ. / З. С. Смелкова и др.; отв. ред. З. С. Смелкова. Москва : Флинта : Наука, 2003. – 298 с.

7. Соколов-Митрич Д. Реальный репортер. Почему нас этому не учат на журфаке?! Санкт-Петербург : Питер, 2012. 256 с.

8. Стівенс М., Олсон Б. М. Виробництво новин: телебачення, радіо, Інтернет / пер. з англ. Київ : ВД "Києво-Могилянська академія", 2008. 407 с.

9. Устинова З. К. Моя профессия – репортер. Санкт-Петербург : Изд-во Санкт-Петербургского университета, 2004. 59 с.

Додаткова:

1. Белькова С. В. Актуальні тенденції розвитку української газетної журналістики і жанровий процес. *Митна справа*. 2013. № 5 (2.2). С. 273-281.

2. Бикова О. Жанрово-стилістичні особливості репортажу-звіту в сучасних українських періодичних виданнях. *Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Філологічні науки*. 2011. Вип. 25. С. 176-179.

3. Василенко М. К. Репортаж. Современная журналистика : учеб. / под ред. В. Ф. Иванова. Київ : Центр свободной прессы, 1999. 687 с.

4. Василенко М. К. Динаміка розвитку інформаційних та аналітичних жанрів в українській пресі : монографія. Київ, 2006. 368 с.

5. Еверетт Д. Навчальний посібник репортера. Київ : ПроМедіа, 2002. 26 с.

6. Ермилов А. Живой репортаж: профессиональные советы тележурналисту. Москва : Аспект Пресс, 2010. 112 с.

7. Іващук А. А. Аналітичний елемент як органічний складник сучасного репортажу. *Наукові записки інституту журналістики* : науковий збірник / за ред. В. В. Різуна ; КНУ імені Тараса Шевченка. Київ : 2014. Т. 54. Січ.-берез. С. 164-169.

8. Ким М. Н. Новостная журналистика. Базовый курс : учеб. Санкт-Петербург: Изд-во Михайлова В. А., 2005. 352 с.

9. Ким М. Н. Технология создания журналистского произведения. Санкт-Петербург : Изд-во Михайлова В. А., 2001. 135 с.

10. Максим'як О. Класифікація репортажних медіа-ефектів. *Теле- та радіожурналістика*. 2010. Вип. 9. Ч. 1. С. 215–222.

11. Новинна журналістика : навч. посіб. / за заг. ред. В. Ф. Иванова. Київ : Академія української преси, 2004. 262 с.

12. Рауе П.-Й. Новий посібник з журналістики та онлайн-журналістики / пер. з нім. В. Климченко ; за заг. ред. В. Иванова. К. : Центр Вільної Преси, Академія Укр. Преси, 2014. 358 с.

13. Риженко Л. М. Видозміни жанрових моделей друкованих ЗМІ. *Держава та регіони*. Серія : Соціальні комунікації. 2016. № 1. С. 122-125.

14. Хіренко О. О. Інформаційні жанри друкованих ЗМІ як складова комунікаційного процесу. *Держава та регіони*. Серія : Соціальні комунікації. 2015 р. № 2 (22). С. 37-42.

Інформаційні ресурси:

1. Бикова О. Специфіка роботи репортера в друкованих ЗМІ / О.Бикова С. // Синопис: текст, контекст, медіа. – 2013. – № 2. – Режим доступу : <http://synopsis.kubg.edu.ua/index.php/synopsis/article/view/52>
2. Вакурова Н. Типология жанров современной экранной продукции [Электронный ресурс] / Н. Вакурова, Л. Московкин. – Eartist. – Режим доступа : <http://evartist.narod.ru/text3/08.htm> Колесниченко А.В. Практическая журналистика : учеб. пособ. / А. В. Колесниченко. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 2008. <http://www.evartist.narod.ru/text28/0034.htm>
3. Василенко М. К. Фантастичний репортаж-застереження як форма впливу на масову свідомість: новації жанру [Електронний ресурс] / М. К. Василенко // Електронна бібліотека Інституту журналістики. – Режим доступу : <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1095>
4. Виллен Ж. Очерки о репортаже [Электронный ресурс] / Ж. Виллен. – Режим доступа : http://www.studmed.ru/view/zhan-villen-ocherki-o-reportazhe-zhurnalist-1970-3-4_b255fd2b259.html
5. Малькольм Ф. М. Репортаж : с чего начинается журналистика [Электронный ресурс] / Ф. Мэллет Малькольм // Справочник для журналистов стран Центральной и Восточной Европы. – М., 1993. – Режим доступа : <http://journalism.narod.ru/prensa/0001.html>
6. Редакционное руководство «Си-Би-Эй» : Сборник материалов и документов [Электронный ресурс]. – Eartist. – Режим доступа : <http://www.evartist.narod.ru/text3/83.htm>
7. Репортажная съёмка: как фотографировать репортаж [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://photostocks.info/p-598/reportazhnaya-semka-kak-fotografirovat-reportazh/>
8. Тертычный А. А. Жанры периодической печати [Электронный ресурс] / А. А. Тертычный. – Eartist. – Режим доступа : <http://www.evartist.narod.ru/text2/01.htm>
9. Устинова З. Моя профессия – репортер [Электронный ресурс] / З. Устинова. – Режим доступа : <http://evartist.narod.ru/text9/26.htm>

Погоджено Ольга Миколенко О. В.
 навчальний відділ
 « 13 » листопада 2017р